

1. Sumárny prehľad hospodárenia, hlavné aspekty a ciele hospodárenia na OZ KARPATY – rok 2025

1.1 Základné informácie o lesoch

Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik sú organizačne členené na 12 odštepných závodov, 2 špecializované odštepné závody. Organizačná zložka OZ **Karpaty** je jeden z nich. Hospodári na celkovej výmere **78 068 ha**. Člení sa na 8 lesných správ (*Šaštín, Malacky, Rohožník, Bratislava, Pezinok, Majdán, Dechtice a Moravany*), stredisko chovu rýb a 5 expedičných skladov (*Gbely, Rohožník, Pezinok, Smolenice a Piešťany*).

Lesy vo vlastníctve Slovenskej republiky predstavujú celkovú výmeru 57 017 ha (73%), prenajaté lesy zmluvne od iných subjektov predstavujú výmeru 5 840 ha (8%) a neštátne neodovzdané lesy 15 211 ha (19%).

1.2 Lesy a systém hospodárenia

Systém hospodárenia v lesoch na Slovensku určujú **Programy starostlivosti o les** vyhotovené v súlade so zákonom o lesoch a súvisiacimi právnymi normami, Národným lesníckym centrom (NLC) vo Zvolene v spolupráci s externými vyhotovovateľmi PSL, podľa metodického usmernenia NLC Zvolen. Programy sú schválené orgánmi štátnej správy lesného hospodárstva na obdobie platnosti, spravidla 10 rokov. Z viacerých dôležitých faktorov plánovania v lesnom hospodárstve treba poukázať hlavne na dva z nich – pri plánovaní výšky ťažby táto nesmie byť vyššia ako je prírastok. Hospodárska činnosť je zameraná v prvom rade na prírode blízke hospodárenie v lese tzv. PBHL a podrastový spôsob, ktoré zabezpečuje trvalé pokrytie pôdy lesným porastom. Holorubný spôsob sa využíva pri borovicových a topoľových porastoch v súlade s PSoL. Lesný odborný hospodár má vo svojej právomoci pristúpiť k jemnejším spôsobom hospodárenia zameraným na prírode blízke hospodárenie. Na dosiahnutie tohto cieľa využíva jednotlivý resp. skupinový výber. Pri plánovaní v lesoch sú zohľadnené požiadavky ochrany prírody so zameraním na špecifiká v regiónoch. Výška ťažby v lesnom hospodárskom pláne je pre lesného hospodára záväzná a podlieha kontrole orgánov štátnej správy lesného hospodárstva.

Výmera obhospodarovaných lesných pozemkov

<i>spolu</i>	OZ KARPATY - spolu		
	štátne	neštátne neodovzdané	<i>prenajaté</i>
78 068 ha	57 017 ha	15 211 ha	5 840 ha

Výmera lesných porastov podľa kategórií lesov

hospodárske lesy	ochranné lesy	lesy osobitného určenia
ha	ha	ha
56 618 ha	9 566 ha	10 807 ha

	Výmera lesných pozemkoch v chránených územiach			
	<i>podľa stupňa územnej ochrany prírody a krajiny</i>			
<i>spolu</i>	<i>II.</i>	<i>III.</i>	<i>IV.</i>	<i>V.</i>
53 362 ha	48 341 ha	1 115 ha	857 ha	3049 ha

	Podiel uplatňovania hospodárskych spôsobov			
<i>podrastový</i>	<i>holorubný</i>	<i>výberkový</i>	<i>účelový</i>	
38 %	17 %	0 %	45 %	

[LINK: LVSV](#)

[LINK: Referenčné plochy](#)

[LINK : objekty PRO SILVA](#)

2. Dlhodobé hospodárske ciele

Dlhodobé hospodárske ciele a zámery v obhospodarovaní lesov vychádzajú zo štátnej lesníckej politiky a na to nadväzujúcich legislatívnych noriem, ktoré vytvárajú základné rámce v obhospodarovaní lesov.

Dlhodobým cieľom hospodárenia je zabezpečenie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri zabezpečení plnenia ekonomických, environmentálnych a sociálnych funkcií lesov.

3. 10 – ročné hospodárske úlohy a ciele

10 – ročné úlohy a ciele vychádzajú z „Programov starostlivosti o les“ – PSOL, ktoré sú prostriedkom pre dosiahnutie trvalo udržateľného obhospodarovania lesov pri súčasnom plnení ostatných produkčných a mimoprodukčných funkcií.

PSOL je nástrojom štátu, vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch. (zákon č. 326/2005 Z. z., § 40, ods. 1).

PSOL vyhotovuje odborne spôsobilá nezávislá inštitúcia spravidla na obdobie 10 rokov pre „Lesný celok (LC)“ .

Pri tvorbe PSOL zriaďovateľ vychádza z modelov hospodárenia schválených orgánom štátnej správy na základe komplexného a podrobného zisťovania stavu a vývoja lesného fondu.

Výsledkom plánovania je opis porastov a plán hospodárskych opatrení pre najnižšie jednotky priestorového rozdelenia lesa - dielce, čiastkové plochy, porastové skupiny.

4. Krátkodobé hospodárske úlohy a ciele

Sú dané ročnými vykonávacími plánmi hospodárskych opatrení v JPRL /dielcoch/. Vypracovávajú sa v technických jednotkách alebo v eurách.

Ročné vykonávacie plány vyhotovuje lesný hospodár pre jednotlivé porasty na základe predpisu PSOL - možnosti (produkcia dreva) a potreby (zdravotný stav lesa, výchova porastov, ochranné opatrenia) vykonania hospodárskych opatrení v porastoch. Výška ročných úloh sa približne rovná 1/10 plánovaných úloh PSOL. Pri činnostiach, ktoré nie sú v PSOL určené sa postupuje podľa potrieb jednotlivých porastov v súlade s kompetenciami OLH a ŠS. Výber druhov pri realizácii (plánovaní) zásahov je ovplyvnený predpisom PSOL (ťažba a obnova porastov) a možnosťami stanovišťa.

5. Vybrané ukazovatele lesných správ

	Vedúci LO	Katastrálna výmera		Lesné pozemky		Priame náklady pestovateľskej činnosti		Ročná výška ťažby	
	Σ LO =		z toho		z toho		z toho		z toho
	LS	OZ	ø LO	OZ	ø LO	OZ	ø LO	OZ	ø LO
Lesná správa	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(ha)	(€)	(€)	(m3)	(m3)
O1 Šaštín	12	90 502	7 542	13 911	1 136	325 360	27 113	32 969	2 747
O3 Malacky	12	54 759	4 563	10 857	900	667 880	55 657	40 800	3 400
O5 Rohožník	10	19 992	1 999	9 078	898	135 860	13 586	36 752	3 675
O7 Bratislava	10	66 009	6 601	9 407	875	337 130	33 713	27 300	2 730
O8 Pezinok	12	50 956	4 246	9 902	816	550 840	45 903	36 792	3 066
O9 Majdán	12	48 793	4 066	9 351	771	261 670	21 806	46 729	3 894
10 Dechtice	8	48 162	6 020	6 994	856	183 880	22 985	31 000	3 875
11 Moravany	8	65 454	8 182	8 568	1049	149 570	18 696	25 124	3 141
Spolu za OZ	84	444 627	5 293	78 068	911	2 612 190	31 098	277 466	3 303

Cieľom ročného plánovania je určenie potrebných hospodárskych opatrení vyplývajúcich zo skutočného fyziologického a zdravotného stavu jednotlivých lesných porastov (lesa).

6. Ročné plány sú vyhotovované pre:

Ťažbovú činnosť –

Ťažba dreva rok 2025 OZ Karpaty

Druh ťažby	ihl.		list.		spolu	
	plán	skut.	plán	skut.	plán	skut.
OÚ	20188	11094	102735	90752	122923	101846
PÚ-50	29801	32182	20426	12636	50227	44818
PÚ+50	1206	2226	47209	36977	48415	39203
NŤ+MT	30501	54479	48284	57948	78785	112427
spolu	81696	99981	218654	198313	300350	298294

Pestovnú činnosť –

Výsledok pestebnej činnosti za rok 2025

výkon	plán (ha)	skutočnosť (ha)
Umelá obnova	253,85	245,44
Prirodzená obnova	31,37	84,57
Čistenie plôch po ťažbe	3,00	3,34
Ošetrovanie MLP	0,00	0,00
Ochrana MLP proti burine	451,05	531,40
Ochrana MLP pred zverou	119,58	66,81
Oplocovanie MLP	114,89	119,19

Odstraňovanie tenčiny a krov	182,17	74,57
Prečistky	770,01	693,28
Celoplošná príprava pôdy	86,98	34,12

Poľovníctvo –

V súčasnosti Lesy SR, š.p., org. zložka OZ Karpaty užíva 24 poľovných revírov (čo predstavuje výmeru poľovných pozemkov 35.023 ha), z čoho k dnešnému dňu je 21 revírov (28.814 ha) je v režime odpredaného lovu zveri na základe „zmlúv o love zveri“ a 3 poľovné revíry (6.209 ha) sú v plnej réžii Lesy SR, š.p., kde sa lov zveri vykonáva poplatkovými hosťami a personálom.

Za uplynulú poľovnícku sezónu 2025/2026 sa lovilo v týchto revíroch nasledovne: jelenej zveri sa ulovilo 519ks, danieľej zveri 1535ks, muflónej zveri 392ks, srnčej zveri 115ks a diviačej zveri 861ks. Spolu sa ulovilo v týchto 22 poľovných revíroch **3 422 ks** raticovej zveri.

Ekonomika týchto poľovných revírov je nasledovná: priame náklady na týchto 24 revírov sú 81.858€, výnosy 462.900€ , celkový zisk činí **381.042 €**.

Obchodná činnosť:

Obchodná činnosť 2025 OZ Karpaty

Za rok 2025 sa zrealizovali dodávky dreva v objeme **292 859 m³** :

- Ihličnaté dodávky sa zrealizovali v objeme 102 709 m³
- Listnaté dodávky sa zrealizovali v objeme 190 150 m³

Tržby za predaj drevnej hmoty v roku 2025 vo výške **17 367 110 €**

Dosiahnuté priemerné speňaženie v ihličnatej hmote **46,18 €/m³**

Dosiahnuté priemerné speňaženie v listnatej hmote **66,39 €/m³**

7. Kľúčové aspekty pre monitoring lesnými hospodármi

Činnosti v lesnom hospodárstve.

Jednotlivé činnosti v lesnom hospodárstve sú hodnotené a vyhodnocované lesným hospodárom ako po kvantitatívnej, tak i po kvalitatívnej stránke. Monitoring lesnými hospodármi je upravený v systéme interných auditov kvality trvalo udržateľného obhospodarovania lesov.

Škodlivé činitele

Dominujúce škodlivé činitele, ktoré ovplyvňujú proces hospodárenia na OZ:

A. biotické škodlivé činitele:

> **zver:** spôsobuje - zimný obhryz kôry kmeňov a letné lúpanie

- odhryz /poškodenie kmienkov a asimilačných orgánov/

- vytĺkanie parožia, vyrytie/vyťahovanie sadeníc

> **podkôrny hmyz:** spôsobuje poškodenie stromu prerušením lyka

Lykožrút smrekový /Ips typographus/

Lykožrút lesklý / Pitiogenes chalcographus/

Lykožrút vrcholcový /Ips acuminatus/

borovicový /Ips sexdentatus/

Lykokaz borinový /Tomicus minor/

Lykokaz borovicový /Tomicus piniperda

Krasoň modrý /Phaenops cyanea/

Agrilus biguttatus

Lykožrút bukový – Taphrorychus bicolor

Lykožrút

> **škodcovia asimilačných orgánov a koreňov sadeníc:** spôsobujú poškodenie asimilačných orgánov

čiaočka jaseňová – Hymenoscyphus fraxinae – hynutie jaseňov – **INVÁZNY ŠKODCA**

Chrúst obyčajný /Melolontha melolontha/

Chrúst pagaštanový /Melolontha hypocaustani

> **rakoviny, huby:** rôzne druhy napr. rod Nectria; spôsobujú poškodenie kmeňa až odumieranie

jedinca > **cudzopasné rastliny:** technické poškodenie, defoliácia Imelo biele /Viscum album/

B. abiotické škodlivé činitele:

> vietor: poškodzuje jednotlivé stromy /zlomy, vývraty/ a porasty /plošné kalamity/ > sucho: poškodenie asimilačných orgánov, koreňov

> požiar: poškodzuje stromy i celé porasty

C. antropogénne škodlivé činitele:

> **imisie:** fyziologicky poškodzujú asimilačné orgány drevín

> **človek:** krádeže drevnej hmoty, poškodzovanie lesa ľudskou činnosťou (turistika a pod.) Vývoj kalamít

∴

FSC Smolenice	t.j.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
podiel náhodnej ťažby z celkovej ťažby	%	30	18	16	18	11	18	21
FSC Šaštín	t.j.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
podiel náhodnej ťažby z celkovej ťažby	%	58	66	69	33	24	42	42

Kontrolu možného výskytu škodcov -výskyt patogéna monitoruje a zisťuje lesný hospodár predovšetkým na miestach, kde sú zvlášť priaznivé podmienky pre jeho rozmnoženie (potencionálne

ohniská), v susedstve napadnutých porastov, na skladoch dreva, v oblastiach kalamitného výskytu a pod.

Kalamitní hmyzí škodcovia, ako aj hubové choroby sú každoročne kontrolované a vedie o nich hospodár evidenciu, na základe ktorej je vypracovaná krátkodobá prognóza.

Sumárnou evidenciou výskytu škodlivých činiteľov na území SR je poverené laboratórium pre kontrolu, evidenciu a prognózu **Lesníckej ochrannárskej služby** (LOS) LVÚ vo Zvolene, ktoré zohľadňuje hlásenia lesnej prevádzky - lesných hospodárov a iných pracovník.

Pre užívateľov lesa je spôsob hlásenia výskytu škodlivých činiteľov záväzný.

Na území obhospodarovanom OZ Karpaty monitorujeme výskyt chránených druhov živočíchov.

Štátna správa na úseku ochrany prírody vydala 14 Rozhodnutí s vymedzením ochranných zón chránených druhov živočíchov (*bocian čierny, orliak morský, orol krikľavý, orol kráľovský, jastrab lesný, sokol sťahovavý, sokol rároh, hája červená*)

8. Kľúčové produkty hospodárenia a odbytištia

Kľúčovými produktmi firmy sú:

Hlavným produktom hospodárenia firmy je lesný porast obhospodarovaný trvalo udržateľným spôsobom plniaci produkčné a mimoprodukčné funkcie

Ostatnými produktmi firmy sú napr.:

- drevná hmota - sortimenty surového dreva /sortimenty zvláštnej akosti, piliarska guľatina, vlákninové drevo, palivo, príp. iné/,
- produkty ostatnej výroby (energetická štiepka, divina, ryby a pod.)

Kľúčovými odbytištiami firmy sú:

- drevospracujúce a celulózo-papierenské podniky s celoslovenskou pôsobnosťou – významní spracovatelia dreva,
- regionálni spracovatelia dreva – menšie podniky miestneho významu spracúvajúce predovšetkým hmotu z blízkeho okolia,
- obyvateľstvo – zásobovanie obyvateľstva drevnou hmotou predovšetkým na energetické a stavebné využitie
- export – využívaný predovšetkým na realizáciu drevej hmoty neuplatniteľnej na domácom trhu,
- odberatelia energetickej štiepky na výrobu tepla,
- odberatelia ostatných produktov (ryby, divina)

9. Previerky a kontroly hospodárenia

Kontrolou je zisťovaný objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad so všeobecne záväznými právnymi a internými predpismi.

Kontroly: 1. interné
2. vonkajšie

7.1. Interné kontroly

Druhy kontrolnej činnosti vykonávanej v rámci internej kontroly v štátnom podniku LESY SR, Banská Bystrica sú:

- A/ Bežná kontrola
- B/ Tematické previerky
- C/ Komplexné previerky
- D/ Následné kontroly

7.2. Vonkajšie kontroly

Vonkajšie kontroly rozdeľujeme na :

- a) všeobecné - prevádzané štátnymi organizáciami všetkých stupňov riadenia. Sú zamerané na všetky oblasti činnosti organizácie
- b) odborné - špecifický druh kontroly so zameraním na obhospodarovanie lesov a sú vykonávané v zmysle ustanovení Zákona č. 326/2005 Z. z., v znení neskorších predpisov a ďalších zákonných noriem súvisiacich s obhospodarovaním lesov.

Odborné kontroly vykonávajú orgány štátnej správy lesného hospodárstva Odborné kontroly sú (ŠSLH) nasledovne: a) bežné b) ročné

c) štátny dozor po skončení platnosti lesného hospodárskeho plánu (PSOL)

Z prevedených kontrol sa vyhotovujú "záznamy" alebo "protokoly", kde sa uvedú zistené skutočnosti, nedostatky, návrhy na nápravné opatrenia a termíny ich realizácie.

10. Zoznam dotknutých tretích strán a záujmových organizácií

[LINK : tretie strany](#)

11 . Prístup k verejnosti

Naša organizácia prejavuje záujem komunikovať s tretími stranami alebo záujmovými skupinami, prípadne lokálnym obyvateľstvom, ktoré prejavia záujem o hospodárenie v lese, prípadne o les samotný. Prebiehajúci dialóg poskytuje lesnému hospodárovi širší uhol pohľadu na hospodárenie v lesoch. Myšlienka je bližšie informovať a zainteresovať tretie strany do procesu obhospodarovania lesa. V rámci širšej informovanosti verejnosti je na každej lesnej správe spracovaný „Sumárny prehľad hospodárenia“ tzv. vybrané ukazovatele LS , a sú k dispozícii na požiadanie k nahliadnutiu.

Pre účely poskytnutia informácie o pozoruhodných miestach lesnej krajiny, ktorú spravujeme a z dôvodu zintenzívniť u verejnosti vnímanie významu lesa a našej práce v ňom boli na každej lesnej správe zriadené „Lesné informačné kancelárie“(LIK)

Forma komunikácie a informovania, môže prebehnúť e-mailom, poštou, telefónom /pozri kontakty/ alebo osobne.

[LINK: VULS](#)